

Logerenstein

Bericht uit de nieuwe Bijlmer

foto JAN-DIRK VAN DER BURG

Ben ik onderweg naar mijn eerste Nigeriaanse dansavond in Nederland, ligt er ter hoogte van Florijn een kermende man op het fietspad. Vier kinderen roepen me uit een slaapkamer- raam toe dat hij hulp nodig heeft, als slachtoffer van een vechtpartij. Geen gsm bij me, op straat geen mens te bekennen. Het gekreun houdt aan. Gelukkig schuift er een ander slaapkamer- raam open dat een Hindoestaanse familie in beeld brengt. Terwijl ik de veel te kleine mountainbike wegtrek van de voet van het slachtoffer, belt de vrouw kordaat 112. Als ik het blikje bier naast de man en zijn besmeurde kleding zie, weet ik dat ik kan doorfietsen. Dit is werk voor professionals. De gevloerde man is overigens de enige desperado die ik tegenkom in de week dat ik in het stadsdeel woon dat verder schoon en veilig overkomt. Heeft Zuidoost een uitgaansleven en zo ja, waar is het dan? Vanuit een woning in de flat Gravenstein klinkt op vrijdagavond aanstekelijke swing die over de hele G- buurt schalt. Zo is er meer vertier, maar

Gast: Jaap Huisman, architectuurpublicist
Woont in: Amsterdam Centrum
Favoriete plek in Zuidoost: Kempering, waar de oude en nieuwe Bijlmer samenkomen

vooral binnenshuis. Het Nigeriaanse dansfeest concurreert met een salsa-avond op de eerste verdieping van Het Vervolg. Wil ik Latijns-Amerikaans of Afrikaans? Het laatste natuurlijk, daarvoor ben je in Zuidoost. Via een detectiepoortje betreed ik de ruimte. "Jammer dat u geen vrouw bent," zegt het meisje bij de entree, "dan had u gratis mogen binnenkomen. Nu kost het u tien euro." "Ik wil wel een paar borsten ombinden," antwoord ik. Schaterende reactie. Binnen blijkt de reden van die voorkeursbehandeling. Het tekort aan vrouwen is

enorm, maar storender is de duistere atmosfeer. Beetje lullig om te zeggen, maar met een zwart publiek lijkt goede verlichting onontbeerlijk. Nu valt er geen gezicht, laat staan gelaatsuitdrukking waar te nemen. Waar is een kroeg in een stadsdeel van tachtigduizend inwoners, waar een coffeeshop en waar kun je voortreffelijk roti eten? Kruidige geuren waaien over het grasveld bij Kikkenstein, de marktkramen liggen volgetast met cassave en kip, dus de verwachtingen zijn hooggespannen, maar als ik een Surinaamse jongeman vraag naar de

beste roti *in town*, verwijst hij me naar de Eerste van Swindenstraat. Dat is toch geen Bijlmer? Een ander beveelt een eetcafé aan in een uithoek van Kraaiennest, waar de sloop nog moet beginnen. Als we ervoer staan en door twijfel bevangen worden, vermoedelijk door het aftandse interieur, geeft het commentaar van een passant de doorslag. Niet vers genoeg. Alternatief is de prima Surinamer in de Amsterdamse Poort, maar die sluit om negen uur. De restaurantjes, hoor ik later, zitten verborgen in afbraakflats. Zijn waarschijnlijk al weer ge-

Dertig jaar geleden was de Bijlmer één van de modernste wijken van Nederland. In 1985 stond één op de vier woningen leeg. Sinds midden jaren negentig werd bijna de helft van de flats gesloopt als onderdeel van een vernieuwingsplan. Zou het er nu goed toeven zijn? Het Parool nodigde tien gasten uit ieder een week te logeren in een luxe appartement in de nieuwe flat Gerenstein. Vandaag de zesde gast.

Volgende week: Bas Liesker van Heeren 5, de architecten van Gerenstein

trekkelijke saaiheid wordt in de hand gewerkt doordat het amusement aan de westkant ligt, waar geen mens woont. Wie een week in Zuidoost verblijft, verbaast

van een gevarieerde Bijlmer wellicht. Op het Nigeriaanse dansfeest stromen de vrouwen nu binnen, op gouden hakken of plateauzolen. Maar de duisternis belem-

Ook overdag is Zuidoost een slaapstad. Komt door de ploegendiensten, volgens een vriendin. Men werkt of men slaapt. Nergens zo veel gesloten gordijnen gezien als hier.

zich eens te meer over de planologische missers. Dat uitgaansgebied kwam te laat en op de verkeerde plek. De nieuwe rijtjeswoningen lijken weliswaar een sociale aanwinst, maar zijn aan de brave kant. Huisje, tuintje, Gammasschutting, geen graffiti, nauwelijks troep. Het opzienbarende is een blok woningen met een aluminium gevel waarin ronde lijnen zijn gekrast. Eigenlijk ga je de robuuste honingraatflats nu extra waarderen, zo typerend waren en zijn ze voor de Bijlmermeer.

Nieuw Gerenstein, waar ik overnacht, is een merkwaardige mengvorm van galerijflat, binnenstraten met vides en rijtjeshuizen. Mijn maisonnette kijkt uit op lage sociale huurwoningen die door een hekwerk zijn gescheiden van een strak vormgegeven binnentuin. Die tuin loopt ook nog eens dood op een blinde witte muur. Hier moet groen dringend uitkomst bieden.

In Klein Kempering werkt mijnheer Singh aan zijn nieuwe woning. De aannemer was zo onverstandig een keukenblokje halwege de woonkamer te plaatsen. Wie de hele dag door kookt, wenst een gesloten keuken. Singh, een Almeerse spijtoptant, hij is gelukkig dat hij terugkon naar 'zijn' Bijlmer, gaat een stap verder. Het wordt, heel eigentijds, een kookeiland, symbool

mert contacten. Ik stap op. Waren de dames niet mooi genoeg, informeert de portier? "Blijf nog tot half vijf." Toch maar niet. Tien meter verderop klampt een jongeman me aan voor twintig eurocent. "Of heeft U een euro?" Als ik in mijn broekzak graai, stijgt de prijs. "Nee, doe maar twee euro. Mag het ook vijf zijn?" Hij weet kennelijk dat alleen vrouwen gratis naar binnen mogen.

Opdrachtgever: Rochdale, ontwikkelaar: Delta Forte, aannemer: M.J. De Nijs & zn., belegger: Vesteda, ontwerp: Heren 5 architecten, binnentuin: H+N+S Landschapsarchitecten, kunst: Henri Jacobs